

ความรู้และการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปาง

Knowledge and Using Dialogue to Enhance the Behavior of Early Childhood Caregivers Child Development Center in Lampang Province.

รุ่งนภา สุตินันท์โอภาส (Rungnapa Sootinan-ophat)¹

ณิชากร นาควิโรจน์ (Nichakan Nakwirot)²

จุฑาทิพย์ เดชเดชะ (Juthatip Dejdech)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความรู้และการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขต 13 อำเภอของจังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กจำนวน 189 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบความรู้การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก หาค่าความเที่ยงจากสูตร KR-20 เท่ากับ .615 และแบบสังเกตการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก หาค่าความเที่ยงจากสูตร Guttman Split-Half ได้เท่ากับ .752 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 11.78, SD = 1.42) การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย (เชิงบวก) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.43, SD = .42) และ การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย (เชิงลบ) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.45, SD = .58)

จากผลการวิจัย ผู้ดูแลเด็กควรตระหนักและให้ความสำคัญในการใช้บทสนทนากับเด็กปฐมวัยโดยมุ่งเน้นในการใช้บทสนทนาเชิงบวกสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยให้มากขึ้น ทั้งนี้จะเห็นว่าบทสนทนาเชิงลบยังมีใช้กันในสังคมไทย ดังนั้นผู้ดูแลเด็กควรเลือกใช้บทสนทนาเชิงลบในสถานการณ์ที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อให้พฤติกรรมของเด็กปฐมวัยได้รับปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมในอนาคต

คำสำคัญ: ความรู้, การใช้บทสนทนา , สร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย, ผู้ดูแลเด็ก

1 พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง

RN., Senior Professional Level. Boromarajonani College of Nursing. Lampang.

2 พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง

RN., Senior Professional Level. Boromarajonani College of Nursing. Lampang.

3 พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง

RN., Practitioner Level. Boromarajonani College of Nursing. Lampang.

อีเมล : rungsooti@gmail.com

E-mail : rungsooti@gmail.com

อีเมล : nnakwirot@gmail.com

E-mail : nnakwirot@gmail.com

อีเมล : juthatip_h@hotmail.com

E-mail : juthatip_h@hotmail.com.

ABSTRACTS

This descriptive research was to examine knowledge and using dialogue in order to promote the positive behaviors to early childhood at the 13th district Child Development Center, Lampang province. The samples were 189 early childhood caregivers. Research instruments were 1) The knowledge test of dialogue to promote the positive behavior of early childhood caregivers. KR-20 was used to determine reliability of data, it was .615. Using of dialogue in promoting positive behaviors of early childhood caregivers by observation form, which was measured by means of Guttman split-half reliability for each observation was .752. The data were analyzed by using descriptive statistics. The findings indicate that the knowledge and using positive dialogue to promote behavior early child behavior were a high level ($\bar{x}=11.78$, $SD = 1.42$) ($\bar{x}=3.43$, $SD=.42$), and using negative dialogue was a medium level ($\bar{x}=2.45$, $SD =.58$).

The findings shown that caregivers should be concern dialogue in order to emphasize on promoting positive behavior in childhood. However, the negative dialogue is remained using in Thailand. Therefore, caregivers should be aware of choosing the negative dialogue with their childhood as much as necessary, so as to children have been adjusted as appropriate behavior in the future.

Keywords: Knowledge, Using dialogue, Enhance the behavior of early childhood, Caregiver.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การสร้างรากฐานที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจให้กับเด็กในวัยนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะในช่วงอายุแรกเกิดถึง 6 ปี การที่เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จริยธรรม บุคลิกภาพและสังคมในทิศทางที่ถูกต้องจะเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาในขั้นตอนต่อไปได้อย่างมั่นคง (Pilavas, 2018) ดังนั้นเด็กปฐมวัยอายุ 2-7 ปีควรได้รับการปลูกฝัง

คุณลักษณะที่ดี โดยเฉพาะคุณธรรมจริยธรรมมากกว่าช่วงอื่น เนื่องจากอยู่ในขั้นการหลบลึกลงโทษ ถ้าผู้ดูแลเด็กสั่งสอนว่าสิ่งใดต้องควรทำ สิ่งใดไม่ถูกต้องไม่ควรทำ เด็กจะเลียนแบบในสิ่งที่ดีเพื่อพัฒนาเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมตามวัย

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นปัญหาพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่พบได้บ่อย พบได้ตั้งแต่อายุ 1-2 ปี เป็นการแสดงออกต่อผู้อื่นหรือต่อสิ่งของเมื่อไม่พอใจ โดยพฤติกรรมก้าวร้าวสามารถแสดงออกมาได้ 2 ทาง คือ พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและทางวาจา โดยเด็กมักแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายออกมา

ก่อน และเมื่อเด็กเรียนรู้ศัพท์เพิ่มขึ้น จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาให้เห็นมากขึ้น (Vichughto, 2014) สาเหตุหลักเนื่องจากเด็กวัยนี้มีข้อจำกัดของการใช้ภาษาในการสื่อสารบอกความต้องการให้ผู้อื่นได้รับรู้ ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจหรือมีอารมณ์โกรธได้ง่าย ประกอบกับเด็กวัยนี้ยังขาดทักษะการควบคุมตนเอง เมื่อมีอารมณ์โกรธจึงแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวหรือการร้องอาละวาด (temper tantrum) นอกจากนี้เด็กยังมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ จดจำ และเลียนแบบพฤติกรรมจากผู้ใกล้ชิด พฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กปฐมวัยมีโอกาสพัฒนาและติดตัวไปจนถึงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ จากการรายงาน พบว่าเด็กอายุ 6 ปีที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ยังมีพฤติกรรมก้าวร้าวไปจนถึงอายุ 15 ปี (Tremblay, 2008) และการศึกษาในเด็กอายุ 6 ปี ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวซ้ำทุกปี จนถึงอายุ 12-17 ปี พบว่า เด็กยังคงมีพฤติกรรมก้าวร้าว (Broidy et al., 2003) จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กปฐมวัย หากไม่ได้รับการแก้ไขจะกลายเป็นพฤติกรรมที่ติดตัวไปจนเป็นผู้ใหญ่ ส่งผลกระทบ ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ได้

ปัจจุบัน สภาพครอบครัวส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวเดี่ยว ผู้ปกครองมีความจำเป็นต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ปัจจุบันผู้ปกครองร้อยละ 99.4 ตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานบริการรับเลี้ยงเด็กเหตุผลสำคัญที่ผู้ปกครองนำเด็กมาฝากเลี้ยง เพื่อต้องการเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนเข้าโรงเรียนถึงร้อยละ 91.46 และเพื่อต้องการให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีร้อยละ 87.20 โดยเด็กจะได้รับการดูแลจากผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สัปดาห์ละ 5 วันๆ ละ 6 ชั่วโมงในช่วงกลางวัน ซึ่ง

เป็นช่วงเวลาแห่งการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวของเด็ก (Chankan & Meetong, 2011) ดังนั้นผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการอบรม สั่งสอน และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ถูกต้องเหมาะสมในการพัฒนาและปลูกฝังให้เด็กมีคุณลักษณะที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทั้งที่บ้านจากผู้ปกครองและการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่ดีจากผู้ดูแลเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นผู้ดูแลเด็กควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บทสนทนาในการสื่อสาร ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่ทำให้เกิดความล้มเหลวหรือความสำเร็จในการสื่อสารระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่

การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย สามารถใช้การสนทนาเชิงบวก (Positive conversation) โดยใช้คำพูดที่ดีและสร้างสรรค์ ช่วยสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้ซึ่งกันและกัน ทำให้คู่สนทนาารู้สึกประทับใจ เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความรู้สึกมั่นใจ และไว้วางใจต่อกันได้ โดยเฉพาะการใช้คำพูดในเชิงบวกของผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็ก ย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งตรงข้ามกับการสนทนาเชิงลบ เมื่อพูดแล้วจะไปทำลายความรู้สึกหรือบั่นทอนสภาพจิตใจของเด็ก ทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่น หรือเกิดภาวะความเครียดขึ้นในจิตใจ รู้สึกว่าได้รับความบาดเจ็บในส่วนลึกของจิตใจ ซึ่งอาจไปยับยั้งการพัฒนาทางด้านการคิดและสติปัญญาอันจะส่งผลต่อพัฒนาการโดยรวม และพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย (Pilavas, 2018) ผู้ดูแลเด็กจึงควรมีความรู้ความเข้าใจการใช้บทสนทนาทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่เหมาะสมกับการสื่อสารกับเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้ดูแลเด็กจะต้อง จัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ชี้นำอธิบายเป็นผู้ที่ใช้ภาษาที่เป็น

ต้นแบบ เป็นการสื่อสารเพื่อกระตุ้น ทำให้เด็กเกิด ความอยากรู้อยากเรียน อยากถาม ทำให้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก และเด็กกับผู้ดูแล และมีบทบาทสำคัญในการให้กำลังใจ การยอมรับ การเสริม ให้ความเป็นมิตร และเปิดโอกาสให้ เด็กได้พูด ได้ถาม ทำให้เกิดความไว้วางใจและ เชื่อมั่นในตัวผู้ดูแลเพิ่มขึ้น (Hansakunachai, 2011; Kosai, 2011; Nichalanon, 2012) ดังนั้น ผู้ดูแลเด็กจึงต้องพัฒนาองค์ความรู้ทันต่อ สถานการณ์ที่เปลี่ยนไปในสังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้บทสนทนาในการสื่อสาร ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก อันจะส่งผลต่อการสร้าง เสริมพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กเหมาะสม ตามวัย

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรม เด็กปฐมวัยในประเทศไทย ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาความรู้และการใช้บทสนทนาสร้างเสริม พฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในจังหวัดลำปาง โดยใช้กรอบแนวคิด The ABC Behavior Model: Antecedents Trigger the Behavior and Consequences Maintain and Reinforce the Behavior (Bayat, 2015) และนำแนวทางใช้บทสนทนา จาก C. Guidance Strategies, Prevention (The British Columbia, 2016) มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อให้ได้ ข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาความรู้และการใช้บท สนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแล เด็ก เพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยให้เหมาะสม ตามวัย เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นกำลังสำคัญให้กับสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

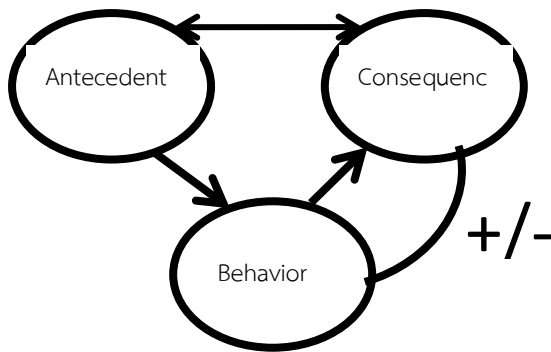
1. เพื่อศึกษาความรู้ในการใช้บทสนทนา สร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาการใช้บทสนทนาสร้างเสริม พฤติกรรมเด็กปฐมวัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปาง
3. เพื่อศึกษาการใช้บทสนทนาสร้างเสริม พฤติกรรมเด็กปฐมวัยเชิงลบของผู้ดูแลเด็กศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปาง

คำถามการวิจัย

1. ความรู้ในการใช้บทสนทนาสร้างเสริม พฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจังหวัดลำปางอยู่ในระดับใด
2. การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรม เด็กปฐมวัย (เชิงบวก) ของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจังหวัดลำปางอยู่ในระดับใด
3. การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรม เด็กปฐมวัย (เชิงลบ) ของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจังหวัดลำปางอยู่ในระดับใด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทีมผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมโดยใช้ กรอบแนวคิด The ABC Behavior Model: Antecedents Trigger the Behavior, and Consequences Maintain and Reinforce the Behavior (Bayat, 2015) ดังรูปที่ 1

รูปภาพที่ 1 The ABC Behavior Model

ซึ่งอธิบายถึงประสบการณ์จะเป็นตัวกระตุ้นต่อการเกิดพฤติกรรม และการแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างต่อเนื่องที่คงอยู่ทั้งบวกและลบประสบการณ์ที่ผ่านมาจะส่งผลต่อกัน จากกรอบแนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนมีประสบการณ์ที่ผ่านมา (Antecedents) ต่อสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดเป็นผลลัพธ์หรือ Consequence ที่ทำให้เด็กตอบสนองเป็นพฤติกรรมแสดงออกต่อเหตุการณ์นั้น พฤติกรรมที่แสดงออกต่อเหตุการณ์นั้นสม่ำเสมอจนทำให้เกิดเป็นการแสดงออกต่อประสบการณ์ครั้งต่อไป หรือนิสัยถาวรของเด็กแต่ละคน ดังนั้นผู้ดูแลเด็กสามารถจัดกระทำโดยใช้ภาษา หรือบทสนทนาต่อสถานการณ์ต่างๆ ในการกระตุ้นเป็นพฤติกรรมการแสดงออกต่อสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งหากผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการปรับพฤติกรรมได้อย่างต่อเนื่องและถูกต้อง สิ่งนั้นทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมจะสามารถเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมในอนาคต แต่หากเหตุการณ์ที่ทำให้เด็กแสดงต่อพฤติกรรมเป็นลบ ก็จะทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมในอนาคต นอกจากนี้ทีมผู้วิจัยได้ทบทวนแนวทางการใช้บทสนทนาจาก C.GuidanceStrategies,

Prevention (The British Columbia, 2016) จำนวน 10 ด้าน จัดทำเป็นแบบทดสอบความรู้ในการใช้บทสนทนา นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และ ความตรงเชิงโครงสร้าง ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่านแนะนำให้ตัดออก 3 ด้านเนื่องจากลักษณะการใช้บทสนทนาไม่เหมาะสมกับบริบทของคนไทย และ เมื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากร จำนวน 20 คน พบว่าค่าความเที่ยงลดลงจึงพิจารณาจัดทำเครื่องมือวิจัยโดยใช้แนวทางการใช้บทสนทนา จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 Say Limits in a Positive Way, Rather Than in a Negative Way ใช้บทสนทนาในทางบวกมากกว่าในเชิงลบด้านที่ 2 Focus on the Behaviors, Rather Than on the Child ใช้บทสนทนาที่มุ่งเน้นไปที่พฤติกรรมมากกว่าการประเมินผลการกระทำของเด็กด้านที่ 3 Say What is Expected, Rather Than Ask ใช้บทสนทนาพูดสิ่งที่คาดหวังแทนด้านที่ 4 Provide Choices ให้ตัวเลือกใช้บทสนทนา พูดสิ่งที่คาดหวังแทนที่ด้านที่ 5 Give Children Enough Time to Respond to Expectations ใช้บทสนทนาให้เด็กมีเวลาพอที่จะตอบสนองความคาดหวังด้านที่ 6 Reinforce Appropriate Behaviors, With Both Words and Gestures ใช้บทสนทนาเสริมสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมพร้อมทั้งคำและท่าทางด้านที่ 7 Encourage Children to Use You as a Resource ใช้สนทนาส่งเสริมให้คุณค่าแก่เด็ก

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาความรู้ในการใช้บทสนทนาและ การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย ความรู้ในการใช้บทสนทนาและ การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย

2. ขอบเขตด้านประชากรประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดลำปางจำนวน 234 คน

3. ขอบเขตระยะเวลา การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องนี้เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม 2561

นิยามตัวแปรเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ในการใช้บทสนทนา หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจเลือกใช้คำพูดในสถานการณ์ต่างๆเพื่อให้เด็กปฐมวัยให้เกิดเพิ่มพฤติกรรมที่สังคมยกย่องว่าดีถูกและเด็กควรทำ และให้ดำรงคงอยู่ สามารถวัดได้โดยแบบวัดความรู้ที่ทีมผู้วิจัยพัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมจำนวน 7 ด้าน 14 สถานการณ์ 14 ข้อคำถาม

การใช้บทสนทนา หมายถึง ระดับของการใช้คำพูดในสถานการณ์ต่างเพื่อทำให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่พฤติกรรมที่สังคมยกย่องว่าดีถูกและเด็กควรทำ ให้เกิดขึ้น เพิ่มขึ้น และคงอยู่ สามารถวัดได้โดยแบบวัดความรู้ที่พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมของผู้วิจัย จำนวน 7 ด้าน 14 สถานการณ์ 28 ข้อรายการ

พฤติกรรมเด็กปฐมวัย หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของพฤติกรรมในช่วงอายุ 2-5 ปี ได้แก่พฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งแสดงออกถึง

ความก้าวร้าว การปฏิเสธหรือฝ่าฝืนที่จะกระทำตามที่ครูขอให้ทำ และการรบกวนชั้นเรียน ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้คือ เล่นของเล่นแย่งของเล่น อ่านนิทาน ปีนที่สูง รับประทานอาหารอาบน้ำ แต่งตัว ผีอกแสดงออกกลับบ้าน และพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งแสดงออกถึงความมีน้ำใจ และการทำความดี ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้คือ ชมเด็กที่มีน้ำใจ และ ชมเด็กที่ทำความดี

ผู้ดูแลเด็ก หมายถึง บุคคลที่ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำหน้าที่ในการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน แก่เด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุม ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมตามวัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขต 13 อำเภอของจังหวัดลำปาง จำนวน 234 คน กลุ่มตัวอย่างคือผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขต 13 อำเภอ จังหวัดลำปาง เลือกแบบเจาะจง จากบุคคลที่มาร่วมประชุมวิชาการ ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง ในวันที่ 28 เมษายน 2561 ที่ยินดีให้ข้อมูลจำนวน 189 คนคิดเป็นร้อยละ 80.77 ของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการเลี้ยงเด็ก และประสบการณ์การอบรมการเลี้ยงดูเด็ก

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้การใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก สร้างจากการทบทวนเอกสาร

ต่างประเทศตาม C. Guidance Strategies, Prevention (The British Columbia, 2016) แบ่งออกเป็น 7 ด้าน 14 สถานการณ์ จำนวน 14 ข้อ ให้คะแนนโดยตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนนโดยแบ่งเป็นช่วงพิสัย 3 ชั้น ได้แก่

ระดับน้อย อยู่ระหว่าง 0-4 คะแนน

ระดับปานกลาง อยู่ระหว่าง 5-9 คะแนน

ระดับมาก อยู่ระหว่าง 10-14 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสังเกตการใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก โดยผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ประเมินตนเอง สร้างจากการการทบทวนเอกสารต่างประเทศ ตาม C. Guidance Strategies, Prevention (The British Columbia, 2016) จำนวน 14 สถานการณ์ 28 ข้อรายการมีลักษณะเป็น rating scale 4 ระดับ มีเกณฑ์ให้คะแนนแบ่งเป็นช่วงพิสัย 3 ชั้น ได้แก่

ระดับน้อย อยู่ระหว่าง 1.0 – 2.0 คะแนน

ระดับปานกลาง อยู่ระหว่าง 2.1 – 3.0 คะแนน

ระดับมาก อยู่ระหว่าง 3.1 – 4.0 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ความตรง (Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของสถานการณ์ กับ ข้อคำถามตามแนวทางการใช้บทสนทนาจาก C. Guidance Strategies, Prevention (The British Columbia, 2016) โดยแบบทดสอบความรู้การใช้บทสนทนาและแบบสังเกตการใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มากกว่า .67 จำนวน 7 ด้าน จาก 10 ด้าน

2. ความเที่ยง (Reliability) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงประชากร จำนวน 20 คน โดย

แบบทดสอบความรู้การใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงจากสูตร KR-20 เท่ากับ .615 และแบบสังเกตการใช้บทสนทนาในการสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงจากสูตร Guttman Split-Half ได้เท่ากับ .752 โดยเครื่องมือทั้ง 2 ชุด มีค่าความเที่ยง เพิ่มขึ้นเมื่อนำ 3 ด้านออกตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

ทีมผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำคำร้องขอรับการรับรองโครงร่างการวิจัยและจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง สถาบันพระบรมราชชนก ตามเอกสารหมายเลข E 2561/7 แนะนำตัวให้กับกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของวิจัย และขั้นตอนเก็บข้อมูล ชี้แจงโดยให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะเก็บเป็นความลับและใช้ในการวิจัยเท่านั้น โดยจะไม่เปิดเผยชื่อและข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และขออนุญาตจากกลุ่มตัวอย่างอนุญาตโดยวาจาและสมัครใจในการตอบแบบสอบถามวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทีมผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับผู้รับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดลำปาง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในสนับสนุนให้ผู้ดูแลเด็กเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ“การพัฒนาสมรรถนะในการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย” ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง วันที่ 28 เมษายน 2561

2. แนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอความร่วมมือในการทำวิจัยโดยความ

สมัครใจ ก่อนเริ่มการประชุม 30 นาทีจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนพร้อมทั้งจัดเตรียมข้อมูลในการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

3.วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ดูแลเด็กเป็นเพศหญิง ร้อยละ 100 ช่วงอายุส่วนใหญ่มากกว่า 40 คิดเป็นร้อยละ 76.7 ประสบการณ์การทำงาน (อื่นๆ) อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปีคิดเป็นร้อยละ 25.4 ระดับการศึกษาสูงสุด (ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสาขาศัลยกรรม) อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 78.8 และผู้ดูแลมีประสบการณ์ในการเลี้ยงเด็ก

(ก่อนเข้าทำงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) คิดเป็นร้อยละ 80.4และเคยได้รับการอบรมการเลี้ยงดูเด็ก คิดเป็นร้อยละ 96.3 ดังตารางที่ 1

2. ความรู้ในการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =11.78, SD = 1.42) ดังตารางที่ 2 ความรู้ในการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปางเมื่อจำแนกตามรายชื่อ ดังตารางที่ 3

3. การใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปางส่วนใหญ่ใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรม(เชิงบวก) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.43, SD =. 42) และ การใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย (เชิงลบ) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ =2.45, SD =.58) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n = 189)

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	0	0
หญิง	189	100.0
อายุ		
น้อยกว่า 20	0	0
20-30 ปี	4	2.1
31-40 ปี	40	21.2
มากกว่า 40	145	76.7
ประสบการณ์การทำงาน(อื่นๆ)		
น้อยกว่า 5 ปี	10	5.43
5 - 10 ปี	19	10.1
11 - 15 ปี	24	12.7
16 – 20 ปี	48	25.4
20 – 25 ปี	37	19.6
มากกว่า 25 ปี	46	24.3
ไม่ระบุ	5	2.6

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุด (ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสาขาปฐมวัย)		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	5.8
ปริญญาตรี	149	78.8
สูงกว่าปริญญาตรี	29	15.3
ประสบการณ์ในการเลี้ยงเด็ก(ก่อนเข้าทำงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก)		
เคย	152	80.4
ไม่เคย	37	19.6
เคยผ่านการอบรมการเลี้ยงดูเด็ก		
เคย	182	96.3
ไม่เคย	7	3.7

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนของ ความรู้และการใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปาง

ลักษณะข้อมูล	$\bar{x}$	SD	แปลผล
ความรู้ในการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย	11.78	1.42	ระดับมาก
การใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย (เชิงบวก)	3.43	.42	ระดับมาก
การใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย (เชิงลบ)	2.45	.58	ระดับปานกลาง

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละความรู้ในการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปางจำแนกตามสถานการณ์ในแต่ละรายข้อ

สถานการณ์	เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	จำนวน	ร้อยละ	เลือกคำตอบผิด	จำนวน	ร้อยละ
1.เมื่อเล่นของเล่นเสร็จ	“ได้เวลาเก็บของเล่นแล้ว”	180	95.2	“อย่าทิ้งของเล่นให้เกะกะ”	9	4.8
2.เมื่ออ่านนิทาน	“ค่อยๆเปิดหนังสือนิทาน”	187	98.9	“อย่าเปิดหนังสือรุนแรงแบบนั้น”	2	1.1
3.เมื่อเด็กแย่งของเล่นจากเพื่อน	“เมื่อหนูไปแย่งของเล่นมาจากเพื่อน ทำให้เพื่อนโกรธ”	185	97.9	“หนูเป็นคนเกร ที่ไปแย่งของเล่นของเพื่อน”	4	2.1
4.เมื่อเด็กป็นที่สูง	“การป็นโต๊ะสูง ๆ จะทำให้ตกลงมาหัวแตกได้”	189	100.0	“ทำไมถึงชน/ดื้อ ชอบป็นโต๊ะอย่างนี้”	0	0.0
5.เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ	“ได้เวลานำภาดาอาหารไปเก็บแล้ว”	86	45.5	“หนูอยากช่วยเก็บภาดาอาหารใหม่”	103	54.5
6.เมื่อถึงเวลากลับบ้าน	“คุณแม่มาแล้ว ได้เวลากลับบ้านแล้ว”	121	64.0	“หนูอยากกลับบ้านหรือยัง”	68	36.0
7.เมื่อถึงเวลาแต่งตัว	“หนูต้องการใส่เสื้อหรือกางเกงก่อนคะ”	184	97.4	“หนูต้องแต่งตัวเดี๋ยวนี้”	5	2.6
8.เมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร	“หนูต้องการกินแครอทหรือแตงกวา”	60	31.7	“หนูต้องกินผักเยอะๆนะคะ”	129	68.3
9.เมื่อถึงเวลาอาบน้ำ	“อีก 5 นาทีเดียวเราจะไปอาบน้ำกัน”	187	98.9	“ต้องไปอาบน้ำเดี๋ยวนี้”	2	1.1
10.เมื่อถึงเวลาเล่นนิทาน	“เมื่อทุกคนเงียบแล้ว คุณครูจะเริ่มเล่นนิทาน”	168	88.9	“ถ้ายังไม่เงียบ ครูก็จะไม่เล่นนิทาน”	21	11.1
11.เมื่อกล่าวชมเด็กที่มี	“ขอบคุณที่หนูมีน้ำใจแบ่งปันของ	171	90.5	“หนูเป็นผู้ช่วยที่ดีมาก” (แต่ไม่	16	8.5

สถานการณ์	เลือกคำตอบได้ถูกต้อง	จำนวน	ร้อยละ	เลือกคำตอบผิด	จำนวน	ร้อยละ
น้ำใจ	เล่นให้เพื่อน”			บอกว่าทำอะไร)		
12.เมื่อกล่าวชมเด็กที่ทำ	“การที่หนูช่วยเก็บขยะ ทำให้	173	91.5	“หนูเป็นผู้ช่วยที่ดีมาก” (แต่ไม่	16	8.5
ความดี	ห้องเราน่าอยู่”			บอกว่าทำอะไร)		
13.เมื่อให้เด็กทำบางสิ่งที่	“ให้หนูลองทำดูก่อน ถ้าทำไม่ได้	187	98.9	“อันนี้มันยาก ครูจะทำได้เอง”	2	1.1
ยาก	ให้บอกครู ครูจะช่วย”					
14.เมื่อให้เด็กฝึก	“ครูจะยืนอยู่เป็นเพื่อน เวลาหนู	148	78.3	“หนูอย่ากลัวไปเลย หนูร้องเพลง	41	21.7
แสดงออก โดยการร้อง	ร้องเพลงหน้าห้องเรียนคนเดียว”			หน้าห้องคนเดียวได้อยู่แล้ว”		
เพลงหน้าห้องเรียน						

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การใช้บทสนทนาในสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดลำปาง

สถานการณ์	คำตอบ	$\bar{x}$	SD	แปลผล
1.เมื่อเล่นของเล่นเสร็จ	“ได้เวลาเก็บของเล่นแล้ว”	3.74	.54	ระดับมาก
	“อย่าทิ้งของเล่นให้เกะกะ”	2.79	1.04	ระดับปานกลาง
2.เมื่ออ่านนิทาน	“ค่อยๆเปิดหนังสือนิทาน”	3.75	.57	ระดับมาก
	“อย่าเปิดหนังสือรุนแรงแบบนั้น”	2.52	1.09	ระดับปานกลาง
3.เมื่อเด็กแย่งของเล่นจากเพื่อน	“เมื่อหนูไปแย่งของเล่นมาจากเพื่อน ทำให้เพื่อนโกรธ”	3.27	.82	ระดับมาก
	“หนูเป็นคนเกร ที่ไปแย่งของเล่นของเพื่อน”	1.77	.95	ระดับน้อย
4.เมื่อเด็กปิ่นที่สูง	“การปิ่นโต๊ะสูง ๆ จะทำให้ตกลงมาหัวแตกได้”	3.52	.747	ระดับมาก
	“ทำไมถึงชน/ดื้อ ชอบปิ่นโต๊ะแบบนี้”	1.97	.96	ระดับน้อย
5.เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ	“ได้เวลาภาาอาหารไปเก็บแล้ว”	2.89	1.11	ระดับปานกลาง
	“หนูอยากช่วยเก็บภาาอาหารไหม”	3.36	.84	ระดับมาก
6.เมื่อถึงเวลากลับบ้าน	“คุณแม่มาแล้ว ได้เวลากลับบ้านแล้ว”	3.33	.90	ระดับมาก
	“หนูอยากกลับบ้านหรือยัง”	2.93	.98	ระดับปานกลาง
7.เมื่อถึงเวลาแต่งตัว	“หนูต้องการใส่เสื้อหรือกางเกงก่อนคะ”	3.31	.92	ระดับมาก
	“หนูต้องแต่งตัวเดี๋ยวนี้”	1.74	.95	ระดับน้อย
8.เมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร	“หนูต้องการกินแครอทหรือแตงกวา”	2.74	1.10	ระดับปานกลาง
	“หนูต้องกินผักเยอะๆคะ”	3.45	.84	ระดับมาก
9.เมื่อถึงเวลาอาบน้ำ	“อีก 5 นาทีเดี๋ยวเราจะไปอาบน้ำกัน”	3.36	.92	ระดับมาก
	“ต้องไปอาบน้ำเดี๋ยวนี้”	1.63	.96	ระดับน้อย
10.เมื่อถึงเวลาเล่นนิทาน	“เมื่อทุกคนเงียบแล้ว คุณครูจะเริ่มเล่านิทาน”	3.75	.63	ระดับมาก
	“ถ้ายังไม่เงียบ ครูก็จะไม่เล่านิทาน”	2.55	1.06	ระดับปานกลาง
11.เมื่อกล่าวชมเด็กที่มีน้ำใจ	“ขอบคุณที่หนูมีน้ำใจแบ่งปันของเล่นให้เพื่อน”	3.68	.66	ระดับมาก
	“หนูเป็นเด็กดี” (แต่ไม่บอกว่าทำอะไร)	2.66	1.08	ระดับปานกลาง
12.เมื่อกล่าวชมเด็กที่ทำ	“การที่หนูช่วยเก็บขยะ ทำให้ห้องเราน่าอยู่”	3.74	.61	ระดับมาก
ความดี	“หนูเป็นผู้ช่วยที่ดีมาก” (แต่ไม่บอกว่าทำอะไร)	2.72	1.08	ระดับปานกลาง
13.เมื่อให้เด็กทำบางสิ่งที่	“ให้หนูลองทำดูก่อน ถ้าทำไม่ได้ให้บอกครู ครูจะช่วย”	3.66	.64	ระดับมาก
ยาก	“อันนี้มันยาก ครูจะทำได้เอง”	1.58	.89	ระดับน้อย
14.เมื่อให้เด็กฝึกแสดงออก	“ครูจะยืนอยู่เป็นเพื่อน เวลาหนูร้องเพลงหน้าห้องเรียนคนเดียว”	3.31	.91	ระดับมาก
โดยการร้องเพลงหน้าห้องเรียน	“หนูอย่ากลัวไปเลย หนูร้องเพลงหน้าห้องคนเดียวได้อยู่แล้ว”	2.79	1.06	ระดับปานกลาง

อภิปรายผล

1. ความรู้ในการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ดูแลเด็กที่มีระดับการศึกษาสูงสุด อยู่ในระดับปริญญาตรี สะท้อนให้เห็นว่าผู้ดูแลเด็กสามารถเข้าใจและนำความรู้ด้านต่างๆมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กของ เดอะบริติช โคลัมเบีย C. Guidance Strategies, Prevention (The British Columbia, 2016) ที่อธิบายว่า ความรู้ความเข้าใจ กระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามรูปแบบพฤติกรรมของเอบีซี ของบายัส The ABC Behavior Model (Bayat, 2015) นอกจากนี้ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีประสบการณ์การทำงาน (อื่นๆ) ก่อนเข้าทำงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถึง 16-20 ปี และประสบการณ์ในการเลี้ยงดูเด็กถึงร้อยละ 80.4 สอดคล้องกับการศึกษาของ วราลี โกศัย (Kosai, 2011) และมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็ก (The Department of Local Government, 2016) ตามเกณฑ์มาตรฐานระดับดีมากที่อธิบายถึงคุณลักษณะด้านวิจวุฒิ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ประสบการณ์ความรู้ความสามารถในการดูแลเด็กปฐมวัยให้มีศักยภาพครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเพื่อหล่อหลอมบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัยให้มีพฤติกรรมเหมาะสมตามวัย การมีทั้งคุณวุฒิ วิจวุฒิและประสบการณ์เดิมในการปฏิบัติงานทั้งในด้านอื่นๆ ส่งผลให้ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ในการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก

2. การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแล (เชิงบวก) อยู่ในระดับมาก จาก

การศึกษาพบว่า ผู้ดูแลส่วนใหญ่ ใช้กลวิธี หรือ คำพูดเพื่อให้เด็กลดการแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น สถานการณ์เมื่อเด็กป็นที่สูง จะใช้คำพูดที่ว่า “การป็นโตะสูง ๆ จะทำให้ตกลงมาหัวแตกได้” มากกว่าการใช้คำพูดว่า “ทำไมถึงชน/ตื้อ ขอบป็นโตะอย่างนี้” หรือ เมื่อเด็กที่ทำควมดีควรเลือกใช้คำพูดที่ว่า “ขอบคุณที่หนูมีน้ำใจแบ่งปันของเล่นให้เพื่อน” หรือ “การที่หนูช่วยเก็บขยะ ทำให้ห้องเราน่าอยู่” ดีกว่าการเลือกที่จะกล่าวชมว่า “หนูเป็นเด็กดี” (แต่ไม่บอกว่าดีอย่างไร) โดยไม่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ผู้ดูแลส่วนใหญ่มีความรู้ และ การใช้บทสนทนาที่เลี่ยงการบังคับ ทำทายเช่น เมื่อเล่นของเล่นเสร็จ ผู้ดูแลจะใช้คำพูดว่า “ได้เวลาเก็บของเล่นแล้ว” มากกว่าการใช้คำพูดที่ว่า “อย่าทิ้งของเล่นให้เกะกะ” และ บางสถานการณ์ผู้ดูแลก็จะพยายามปรับบทสนทนาที่นุ่มนวลและปลอดภัย เช่น สถานการณ์เมื่อให้เด็กทำบางสิ่งที่ยาก ผู้ดูแลก็จะใช้คำพูดที่ว่า “ให้หนูลองทำดูก่อน ถ้าทำไม่ได้ให้บอกครู ครูจะช่วย” โดยลักษณะคำพูดแบบนี้ก็จะทำให้เด็กรู้สึกถึงความปลอดภัยจากการแสดงออกของผู้ดูแลอย่างต่อเนื่อง อัลเบอร์ตโต้ และโทรแมน (Alberto & Troutman, 2013) โดยเด็กเข้าใจและสามารถตอบสนองโดยไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์จากเหตุการณ์ดังกล่าว ดังนั้นหากผู้ดูแลแสดงออกถึง คำพูด บุคลิกภาพ เชิงบวกอย่างต่อเนื่อง จะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีระเบียบวินัย สอดคล้องการศึกษาของ อุมพร ตรังคมบัติ (Trangka- sombat, 2011) ถึงการสร้างระเบียบวินัยของเด็กต้องอาศัยการปลูกฝังหลักสำคัญที่มีความต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3. การใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยของผู้ดูแล(เชิงลบ) อยู่ในระดับปาน

กลางอาจเป็นเพราะผู้ดูแลบางส่วนยังคงเชื่อว่าการใช้บทสนทนา หรือคำพูดในเชิงลบ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน ตำหนิ หรือการลงโทษต่อเด็กสามารถหยุดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ทันที เช่น การพูดคำตำหนิเช่น "ไม่" และ "อย่าทำ" ต่อหน้าคนอื่น อาจทำให้เด็กรู้สึกอับอาย สูญเสียคุณค่าในตนเองถึงแม้คำพูดเหล่านั้นอาจช่วยหยุดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในช่วงเวลาสั้นได้ แต่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนหรือสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมอย่างสมบูรณ์ในระยะยาวได้ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตคนไทย 10 แบบ โดยแต่ละแบบยังเน้นการเลี้ยงดูเชิงควบคุม ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านบวกของเด็ก แต่ใช้บทสนทนาเชิงคุกคาม ขู่ ชี้เหตุผลน้อย ใช้อำนาจ ออกคำสั่ง เพราะเชื่อว่าจะสามารถหยุดพฤติกรรมของเด็กในขณะนั้นได้ (Vongdechakul, 2014) ทั้งนี้ การแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็ก เช่น ก้าวร้าว และผู้ดูแลตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นด้วยการแสดงหรือใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม อาจเพิ่มผลที่เป็นอันตราย ส่งผลให้เกิดแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมในอนาคต หากใช้คำพูดหรือการสนทนาเชิงลบ จะไปทำลายความรู้สึกหรือบั่นทอนสภาพจิตใจของเด็ก ทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่น หรือเกิดภาวะความเครียดขึ้นในจิตใจ ความรู้สึกที่ได้รับบาดเจ็บเจ็บในส่วนลึกของจิตใจ ไปสกัดกั้นการเจริญงอกงามทาง ด้านการคิดและสติปัญญา ที่ส่งผลต่อพัฒนาการโดยรวมของเด็ก (Pilavas, 2018;

Trangkasombat, 2011) เนื่องจากการพัฒนาทักษะด้านภาษา เป็นทักษะแรกเริ่มหากได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม จะสามารถทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดที่เชื่อมโยงเป็นฐานของการพัฒนาทักษะด้านอื่น เช่นการฟัง อ่าน เขียนในอนาคต ดังนั้นผู้ดูแลเด็ก ย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยใช้บทสนทนาเชิงบวกในสร้างเสริมพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยในแต่ละสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น
2. ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติการใช้บทสนทนาสร้างเสริมพฤติกรรมในสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการเลือกใช้บทสนทนาในเผชิญสถานการณ์ของเด็กตามความเหมาะสม
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

References

- Alberto, P. A., & Troutman, A. C. (2013). *Applied behavior analysis for teachers* (9thed.) Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Bayat, M. (2015). *Addressing challenging behaviors and mental health issues in early childhood*. New York and London: Routledge Taylor & Francis Group.
- Broidy, L.M, Tremblay, R.E., Brame, B., et al. (2003). Developmental trajectories of childhood disruptive behaviors and adolescent delinquency: A six- site, cross-national study. *Developmental Psychology*, 39 (2), 222-245.
- Chankan, N.& Meetong, M. (2011). *A study of choice management. Nursery service parents in Hua-Hin municipality Prachuap Khiri Khan province*. Arts University, Faculty of Management Science. (in Thai)
- Hansakunachai, T. (2011). *Textbook for developmental and behavioral medicine for children. general practice*. Bangkok: Developmental and Behavioral Club. (in Thai)
- Kosai, W. (2011). *The development of early childhood language acquisition using whole language instructional model in the early childhood center Buriram. (Doctoral dissertation). Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao. (in Thai)*.
- Nichalanon, S. (2012). *The instructional package on innovative communication for early childhood development. (Communication innovation for early childhood development)*. Department of Education Sukhothai Thammathirat Open University Bangkok: Public Company Limited. (In Thai)
- Pilavas, N. (2018). *First language*. (online). Retrieved from <http://taamkru.com/th/First language>. (in Thai)
- The British Columbia. (2016). *Guiding children's behavior (Originally developed in collaboration with the BC day care action coalition and the early childhood educators of B.C.1996.Revised 2003/02/25, 2016/11/4 ed.)*: The British Columbia.
- The Department of Local Government. (2016). *Standardization of child development centers. Local administration*. Bangkok: Ministry of Education. English translation. (in Thai)
- Trangkasombat, U. (2011). *Make discipline to your children: discipline effectively. (Principles of Effective Discipline)*. Bangkok: Santana Printing . (in Thai)
- Tremblay, R.E. (2008). Understanding development and prevention of chronic physical aggression: Toward experimental epigenetic studies. *Philosophical Transactions of the Royal Society B*. 363(1503), 2613-2622.

- Vichugto, P. (2014). *Unit 2: concepts for early childhood behavior, documentation for early childhood behavioral and assessment*. Publishern Sukhothai Thammathirat Open University Nonthaburi. (in Thai)
- Vongdechakul, S. (2014). *Early childhood education unit 5, teaching materials in family education and early childhood development*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat. (in Thai).